

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1. april 1976-31. marts 1977.

(Lovforslag nr. L 168. Fremsat 29/4 77. Første behandling 10/5 77. Betænkning 18/5 77).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Steen Folke (VS):

VS har på forhånd orienteret de øvrige partier og folketingets præsidium om, at vi agtede at foranledige en debat og stille dagsordensforslag om de planlagte olieboringer ud for Grønlands vestkyst under andenbehandlingen af tillægsbevillingslovforslaget. Vi er klar over, at det er usædvanligt, men det sker først og fremmest i et forsøg på at sikre, at dagsordensforslaget kommer til afstemning og reel debat. Under tredje behandling af tillægsbevillingslovforslaget, afslutningsdebatten, må der forudses flere dagsordensforslag, og formanden skønner ofte, at stillede dagsordensforslag ikke bør komme til afstemning, hvis der vedtages et andet dagsordensforslag, også selv om dette handler om helt andre sager. Så meget om baggrunden for dette lidt utraditionelle initiativ.

For 2 år siden vedtog et flertal her i folketinget at uddele en række oliekoncessioner i havet ud for Grønlands vestkyst til en stribe multinationale selskaber. Beslutningen var ikke forelagt det grønlandske landsråd, men kun dets forretningsudvalg. Beslutningen blev gennemtruffet, umiddelbart før der blev nedsat en hjemmestyrekommission, som skulle planlægge overgangen til grønlandsk hjemmestyre i 1979.

Det var en beslutning med meget vidtrækende konsekvenser for udviklingen af det grønlandske samfund. Dels vil det grønlandske erhvervsliv og den grønlandske økonomi selv sagt blive meget stærkt påvirket, hvis der findes olie. De multinationale selskaber får i så fald en meget stærk position, og det vil blive særdeles vanskeligt for et grønlandsk hjemmestyre at sejle op imod de multinationale selskabers interesser. Dels medfører en udnyttelse af oliekluder under havet en risiko for forurening, som kan true de traditionelle grønlandske hovederhverv, fangst og fiskeri.

Man kan roligt sige, at de fleste af de sager, som forhandles i hjemmestyrekommissionen, er bagateller i sammenligning med beslutningen om uddeling af oliekoncessioner, som altså blev truffet af det danske folketing efter en helt utilstrækkelig høring af grønlandske synspunkter. Bl. a. på grund af den kritik, som dette medførte, nedsatte Grønlandsministeren et styringsudvalg vedrørende de mineralske råstoffer i Grønland, bestående af grønlandske politikere. Den måde, hvorpå Grønlandsministeren for nylig har desavoueret et flertal i dette udvalg, tyder på, at udvalget er lidt af en narresut.

Det store olieudslip fra Bravoplatformen i Nordsøen har naturligvis givet fornyet aktualitet til spørgsmålet om risikoen ved boringer i havet ud for Grønlands vestkyst. Alle ved, at konsekvenserne af et olieudslip i havet i det arktiske område er langt alvorligere end konsekvenserne på vore breddegrader, som kan være alvorlige nok. Alligevel tyder de meddelelser, som regeringen har givet, på, at man agter at lade olieselskaberne – det er bl. a. Chevron og Mobil Oil – gennemføre de planlagte efterforskningsboringer til sommer.

Nu kan der ikke umiddelbart sættes lighedstegn mellem efterforsknings- og produktionsboringer, men det hedder dog i den embedsmandsrapport, der er udarbejdet, at det kan være nyttigt at sammenligne udbredelsen fra Bravo med et eventuelt oliespild fra en efterforskningsboring ved Grønland.

Jeg synes også, det er nok så tankevækkende, at den norske regering efter Bravokatastrofen har besluttet at udsætte efterforskningsboringer nord for 62. breddegrad. Den islandske regering har besluttet at udskyde de planer, man dér havde, om olieefterforskning ved Island. Den canadiske regering har ligele-